D·N
7/6 1953

Självbelåten riksdag

Den svenska riksdagen betecknades för ett par månader sedan i en ledare på denna plats som "ledsam och belåten". Personer som till äventyrs tror omdömet vara för hårt bör läsa den debatt som fyra medlemmar av denna församling för några dagar sedan höll i radion. Det är svårt att finna något mera trist och något mera förvånande. — det är något världsamt och vitalt över denna dödssynd — men den stilla självtrivsel som här exponeras är en förträfflig ersättning. De fyra deltagarna, som tydligen skulle representera ett hygglig genomsnitt ur olika partier, berömde varandra, riksdagens arbete och riksdagens sammansättning. Något meningsutbyte förekom knappast; "debatten" bestod mestadels av plattheter, följda av spinnande instämmanden. Den deltagande riksdagskvinnan, fru Nancy Eriksson, visade några gånger tecken på pigghet och temperament, men tämjdes efter hand av de tre deltagande karlarnas solida förnumstighet. Förvånande är att hr Gustafson, känd för friska initiativ på området, inte markerade en särställning.

Beförd ran i riksdagen, dvs. avancemanget till utskottsplatser och finare utskott, beror nästan uteslutande på anciennitet, det var man ense om. "Det är inte så att den som är alldeles särskilt duktig eller har meriter utanför riksdagen plötsligt får hoppa fram och komma förbi någon annan, utan det går helt efter hur många riksdagsår man har", yttrade fru Eriksson. Det är bara bra, tyckte de andra. "Även om man inte är någon purunge, så finns det ändå ganska mycket att lära sig i riksdagen, som man inte i det dagliga livet kommer i kontakt med. Jag tror därför att det är en rätt god form, detta att man liksom får gå i skola åtskilliga år innan man kommer till att få plats som ordinarie i ett utskott" (hr Rubbestad). Att man inte lyssnar till debatterna var också ett faktum som erkändes och godtogs: man måste ju äta, läsa tidningar, spela schack och komma i kontakt med "det levande livet".

En viktig och stark försvarslinje finns utan tvivel bakom uttalanden som dessa. Inom utskotten görs ett rejält arbete, ofta utmynnande i ostridiga förbättringar och allmänt godtagna uppgörelser. Och detta arbete förbises lätt utom riksdagen därför att det saknas en synlighet och nästan aldrig uppseendeväckande. Men med denna tanke kan varken anciennitetsprincipen eller plenardebattemas tråkiga långrandighet motiveras. Riksdagsmännen talar säkerligen i många fall för sina åhörare — inte så mycket i hopp att övertyga som för att visa sin kompetens — men självfallet talar de, och måste tala, i första rummet för pressen, i syfte att genom den nå valmännen och den s. k. allmänna opinionen. Men det är här de misslyckas, det är som fram för en dämpad debatt som den svenska riksdagen är dömd till. En huvudorsak till detta är bristen på ambitiös självständighet hos de enskilda. Det gäller att tjäna sig upp inom partiet och representationen liksom inom ett gammaldags ämbetsverk. De stora förtjänsterna ter sig under sådana förhållanden, efter vad man framhöll under debatten, som "gott omdöme" — varmed nästan alltid avses ett uppträdande och en åsikt som inte på ett oroande sätt avviker från det inom gruppen normala — och "ärena längd", alltså det slags auktoritet som förvärvas genom den förtsatta existensen.

Frågan om urvalet av riksdagsmän kommer därmed i förgrunden. Även på denna punkt var de fyra debattörerna mycket nöjda. Det sades visserligen att en del duktiga folk inte har intresse för politik eller inte har tid att motta ett riksdagsuppdrag. Men ingen tycktes betvivla att de som kom in i riksdagen bildade en elit inom folket, och att alltså allt i det hänseendet är bra som det är. Nu är, generellt sagt, denna elittanke ovanlig; det finns ingen anledning att ha 380 förstklassiga begåvningar i riksdagen, några tiotal är tillräckligt för arbetet och rekryteringen av ministrar. Det väsentliga är emellertid att urvalet av riksdagsmän enligt nuvarande valsätt tenderar till samma resultat som urvalet inom riksdagen. Det gäller att under många år arbeta inom de mera endels små och slappa organisationer som förbereder kandidatnomineringar och val och att härvid viss den moderation och den älskvärdhet som inger förtroende och välvilja och inte så mycket någon fraktion av betydelse. Folk som genom denna dyster process lyckats komma upp på valbar plats är vanligtvis kade att genom "sitt omdöme" och "ärena längd" klara sig bra i riksdagen, men gränsar till det lite.

I våra debattörer fanns alltjämt en kamaraderie inom riksdagen. "Det är det förnämsta med vår riksdag", förklarade hr Rubbestad under allmänt instämmande, att man kan gräla och vara goda vänner efteråt. Naturligtvis låter sig detta sägas. Men frågan är om gränsen mellan gemytlighet och pinsam slapphet. Då riksdagsmän ena ögonblicket beskyller varandra för förräderi och strax efteråt nojsar som barndomsvänner i korridorerna över skrämda den gränsen. „Och i den genren går ofta ungången inom denna alltför glada och alltför tråkiga krets.

I väntan på vapenvila

Efter åtskilliga tidigare besvikelser var det naturligt att de första rapporterna om avgörande framsteg vid förhandlingarna i Panmunjom skulle mottas med en viss skepsis. Nu synes det emellertid inte längre råda någon tvekan om att båda parternas förslag kommit varandra så nära att det praktiskt taget endast är formella skiljaktigheter som återstår. Även i Washington, där man av många skäl visar den största försiktigheten vid bedömningen av fredsutsikterna, utgår man ifrån att vapenvilan inom kort är ett faktum.

Det som banade väg för de senaste dagarnas närmande var att kommunisterna frångick kravet på tvångsrepatriering av alla nordkoreanska och kinesiska fångar. Under de nära två år förhandlingarna om vapenvila pågått är det framför allt detta krav som hindrat en uppgörelse. Signalen till reträtten på denna punkt gavs den 30 mars i år av den kinesiske statsministern Chou En-lai då han framlade förslaget att fångar som ej ville återsändas hem skulle överlämnas till en neutral stat. Senare har nordsidan försökt att i viss mån göra denna eftergift illusorisk, bland annat genom att vilja utverka möjligheter att under obegränsad tid bearbeta de motvilliga. Inför FN-sidans orubbliga fasthet gav emellertid kommunisterna vika.

Bland de faktorer som nu i första hand dämpar optimismen om en uppgörelse är Sydkoreas hållning. Efter en rad ytterst utmanande deklarationer rapporterades president Syngman Rhee och hans regering ämna finna sig i en, som det hette, av USA påtvingad vapenvila. På fredagskvällen kom emellertid en ny frontförändring. Från Sydkoreas beskickning i Washington utfärdades en förklaring som sades upphäva Syngman Rhees tidigare återtåg och betecknade villkoren för vapenvila som oantagliga. President Eisenhowers aktivitet på fördagen visar att man i USA inte underskattar Sydkoreas möjligheter att komplicera läget. Visserligen är landet militärt och ekonomiskt helt beroende av USA, men dess krigsmakt är åtminstone på kort sikt ett faktor att räkna med. Under 1952 hölls sydkoreanska armén 60 procent av hela fronten, och i händerna på en desperat ledare skulle den kunna äventyra mycket av resultatet från fredsarbetet i Panmunjom. Syngman Rhees regim är från demokratiska utgångspunkter minst sagt tvivelaktig, och den tycks numera att döma av dess agitationer på att härska över hela Korea i dagens läge är totalt verklighetsfrämmande.

Detta hindrar inte att situationen måste betraktas som ömtålig och full av faror även efter det vapenvila undertecknats. Att konfliktläget skulle upphöra för första steg, och det blir av enormt tempovinst värde om det så blir, är en uppgörelse som tryggar bestående fred och försoning i Fjärran Östern. Den största skillnaden mellan förhandsförslagen skall — enligt vad som meddelats — vara att vapenvilan skall träda i kraft ställs inför fullbordat uppgörelse. Redan på frågan om vilka stater som skall delta uppställer, som Dagens Nyheters New York-korrespondent påpekade i gårdagens tidning, mycket besvärliga problem. När dessa problem löst — om det går att lösa dem — återstår det att komma till rätta med frågor av sådan räckvidd som Kina och FN, Formosas ställning och Koreas framtid.

Den stora flygparaden

I går gjorde ett storartat intryck genom sin omfattning och precision. Men känner ett behov att tacka och lyckönska våra flygare och de konstruktörer, vilkas nya modeller demonstrerades, för de lysande prestationerna.

PRESSGRANNAR

Inom alla partier har ideologin förskjutits, delvis förvandlats under de senaste årtiondena, konstaterar tidningen Upsala (h). Den gamla motsättningen mellan ytterligheterna kollektivism och lika ytterliggående individualism har i Sverige överlevt sig själv:

Inom kollektivismens gamla parti, socialdemokraterna, har tongångarna inom ungsvarigt kretsar mycket förändrats. Den övertro på det sociala samhället, som förr präglade partiet, tycks numera ha förvandlats långt mer än förr är beredd att acceptera ett näringsliv, där statlig kooperativa och privata sektorer kan existera vid varandra sida.

Även inom högerpartiet har nyborligen en förändring skett. Somliga tidigt som man observerat accepterat den liberala synen på demokrati har man insett att den ultraindividualistiska installning till näringslivet, som präglade den gamla liberalismen och tidvis även konservatismen, i det moderna, ytterligt komplicerade samhället icke är annat än en romantisk fantasi. Detta innebär på intet sätt ett återgående till den äldre konservativa uppfattning, enligt vilken samhälleliv uppgift var att på ett patriarkalisk sätt reglera näringslivet. — denna inom konservatismen hopplöst föråldrade inställning är på sjätva verket i mycket grundlinjen i modern socialdemokrati! — utan har tagit den efter nutida förhållanden anpassade formen av en strävan efter fruktbrärande samarbete mellan statsmakt och näringsliv.

Naturligtvis kvarlever inom vissa högerkretsar den äldre, individualistiskt romantiska uppfattningen, men det rör sig här om sällsynter utan någon väsentligt inflytande, påstår tidningen. Inom det parti som utgjort liberalismens företrädare har utvecklingen varit egenartad. Intressant är det försök som genom den så kallade socialliberalismen gjorts att sammansmälta socialdemokratins sociala element med liberalismens ekonomiska:

Detta försök att skapa en ideologi har emellertid dels resulterat i en överlutning åt vänster i högre grad än som kanske avsetts, dels — och framför allt — i ett framhållande av en del av alla demokratiska partier accepterat politiskt allmängods. Det har emellertid sitt stora intresse, som det hittills tydligaste exemplet på de trevanden mot ideologisk förmyelse, som framträtt inom samtliga partier utom det kommunistiska. (Det senare förnyar som bekant då och då sin ideologi, när dess uppdragsgivare så finner lämpligt.)

Klart är, att valjarna i dag icke på samma sätt som förr kan välja parti efter sin privata ideologiska inställning, utan allt mer hänvisas till att hålla sig till det parti, som i sitt handlande i riksdagen liknar hållet den linje, som medlemmar deras inställning i de konkreta sakfrågorna.

Denna förändring, som kan betyda slutet på mycket oklart känsloteoretiska i politiken och en sannolik utveckling mot större saklighet är längtfrämmande att beklaga, menar den ciderade tidningen.

Radiolyssnaden borde fylla en betydelsefull uppgift i radions verksamhet. Icke minst skulle den kunna tjäna som en allmänhetens klagomur. Nämnden är emellertid, som flera talare underströk i riksdagsdebatten om radions program, tämligen okänd för de flesta. På den punkten måste en ändring komma till stånd, säger Sydsvenska Dagbladet (h). Ett monopolföretag som Radiotjänst behöver levande och vaken kritik:

Radionämndens nuvarande arbetsformer är icke effektiva — men gör nämnden några ansträngningar för att åstadkomma en ändring därvidlag? Någon brådska tycks man i varje fall inte ha. Nämnden har beordrigt fyra om arbetsformerna, och det gör inte något gott intryck. Frågan får icke förhalas. Har inte landshövding Per Nyström rätt i sin ing att anföra i sammanhanget? Vidare är det förunderligt tyst kring radiochefen. Det skulle ha sitt intresse att få veta, hur är Ehrmark ser på förhållandena — han kan val aldrig mena, att allt är bra som det nu är?

Radion önskar vil sjunka in i somrastiltjen, bli lämnad i fred. Nu är radiodelningen närmast intresserad av att veta vem som vid halvårsskiftet blir styrelsens ordförande, om hr Conrad Jonsson skulle träda tillbaka av ålderaskäl.

De nyktertetsvårdande organen är underbemannade och har alltför blygsamma resurser för att kunna bedriva den vård och övervaka som behövs, det är Arbetarbladets (s) uppfattning:

Om motboken slopas och en del spärrar för spriten faller bort, kommer behovet av upprustning av nyktertetsvärden att växa kraftigt. Särskilt under övergångstiden blir det tvingande. Finansministerns uppslag att söka förstärka nyktertetsnämndernas med frivilliga krafter låter lovande.

En kungvåg i hela nyktertetsfrågan är att söka i högre grad intressera och vinna aktivt stöd av ungdomsorganisationer av olika slag. Nyktertetsutredningens avskräckande statistiska material om det tilltagande ungdomsdrylleriet klargör var en tyngdpunkt bör läggas i den förebyggande nyktertetsvärden och i upplysningen.

Olika organ för ungdomsrörelsen — politiska och opolitiska — kommer säkert att närmare diskuteras dessa utomordentligt betydelsefulla frågor. Den stora bekymren av utredningar har på sina håll väckt besvärlighet, och Eskilstuna-Kuriren (fp) undrar om den inte blivit en aning för yvig:

Därom får resultatet i sinom tid ge besked, men redan nu må det vara tillåtet uttala en förhoppning om att förbindelserna mellan de fem kommittérna hållas öppna, exempelvis genom ett gemensamt sekretariat, inte endast för att förhindra dubbelarbete och uppkomsten av stridiga slutsatser, utan också för att finansministern inte i bolet skall behöva tillkalla en stätte kommitté för samordning av de fem betänkandena.

Explosion i uppfinnarverkstad
Ingenjör brändes till döds

Från Dagens Nyheters korrespondent

NORRKOPING, lördag.

Ingenjör François Pierkiel fick sin högra hårdmuskulör då hans verkstad i Norrköping på lördagsmorgonen praktiskt taget "sopades bort" vid en våldsam explosion, itt hon senare avled på lasarettet. Pierkiel sladdade livet på 44-årige Karl-Gunn Hedin genom att kasta denne under ett bord, men även Hedin blev svårt brand.

Pierkiel, som är statsbiln polisk verksamhet med några års verksamhet inom olika verkstadsområden, har på senare tid experimenterat med ljushyrande färger. För ett par veckor sedan demonstrerade han en självlysande hjälm för Norrköpings brandkår. Han hade tillsatt det ytterligare ämnet, som för att explosiven sin uppfinning och var just i färd med att morgonen s. k. färgblandningen, då denna färg då explosionen inträffade). Anledningen är okänd.

Ingenjörens hustru, som blev förvandlad till ett förvirrat eldklot efter branden. Explosionen var så kraftig att fönsterbuketten föll ut i fastigheten och fönsterruterna i hela kvarteret krossades. Pierkiel slungades sig genom ett fönster med kläderna sådade från kroppen. Då han klagade över sin svåraste brännskador ville han ej svara, men omtalade att det var en man till i lokalen.

Två personer köp in genom ej vara.

Den omkomne ingenjören François Pierkiel.

Småbrukens lov på Markarydsmässa

Landshövding Bergquist invigde på lördagen "Gränsbygdens lantbruksmässa" i Markaryd. Han poängterade att det finns all anledning att gå försiktigt fram i Småland när det gäller bortrationaliseringen av småbruken.

Dessa små brukningsdelar betyder så mycket för bygden, sade landshövdingen. I stället rekommenderade han en mre rationaliserig av jordbruksarbetet i den utsträckning det går. Han hoppades att det i framtiden skall bli möjligt att genom bättre kommunikationer bryta den isolering som man ännu får dras med på många håll i Kronobergs län.

Svensk flottparad i Oslo.

OSLO, lördag.

TT-NTB. Chefen för den svenska flottestyrken som för närvarande befinner Oslo, konteramiral Stig H:son Eriksson, lade på lördagsförmiddagen med en krans vid minnesmärket över de stupade norska patrioterna på Akershus. En avdelning marinmanöverar från kryssaren "Göta Lejon" samt en musikkår marscherade från Rådhusplatsen till Akershus, där en gardesavdelning paraderade. Vid högtidlighöten var svenske ambassadören Hans W:son Ahlmann, svenske militärattachén överste Lehusen samt marinattachén kommendör Beskow närvarande. Kl. ½ 1 gav norske amiralen. Storhall lunch för de svenska officerarna på restaurang Dronningen. På kvällen gav konteramiral Ericson middag på "Göta Lejon".

DAGENS NYHETER
TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon 22 40 00
för riksanstalt: 22 40 20
Telegramadress: *Dagenyheter*
Postgiro 1 9216 (för annonser)
summer / 3417 (för prenumeration)

Chefredaktör: *Herbert Tingsten*
(Träffas säkrast kl. 13.30—14.30)
Politisk huvudredaktör: *Leif Kälberg*
Redaktionschef och ansvarig utgivare: *Sten Hedman*

Dagens Nyheters Aktiebolag
Verkst. direktör: *Helge Axelsons*

PRENUMERATIONSPRISER
A. = Stockholmsupplagan
Stor-Stockholms tidningsområde Landet
Månad .... kr. 6:— kr. 5:75
Kvartal .... » 17:50 » 16:75
Halvår .... » 34:50 » 33:—

ANNONSPRISLISTA
daterad 1/1 1953 tillhandahålles på begäran.
Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm 1953

14 PERSONER HAR OMKOMMIT och 25 skadats under hittills sköraste året vintra Honshu och Kyushu i Japan. Över hundra hus har förstörts under oväder, som började i torsdags och alltjämt pågår med förmiddag styrka.

EN KVINNA OMDADES och sju andra personer skadades då ett herrelöst jaktplan på lördagen störtade på ett hus i en by utanför Neapel. Planet hade fattat eld under en övningsflygning. Piloten räddade sig med fallskärm.

LO-stipendier för dramatik förslag i Folkets hus-debatt

— Felet med den svenska dramatiken är att vi inte har några författare som skriver direkt för de små teatrarna, sade teaterkritikern Nils Beyer under teaterdebatten då Folkets hus-kongressen fortsatte sina förhandlingar på lörda gen. Den svenska arbetarrörelsen skulle kunna göra en pionjärinsats genom att söka upp författarna och be dem skriva direkt för en viss scen. Och skulle inte LO kunna utdela ett dramatikerstipendium för den bästa av de pjäser som under året spelats hos Folksamhällsgrupper eller i folkparkerna?

— Om programvalet, sade skådespelare Georg Fant, att rådalan för allvarliga pjäser är befogad när det gäller alltför invecklade och asymboliserande dramatik och yttig kvasipsykologi. Men den är helt obefogad i fråga om pjäser som be-

Fritz O. Johansson.

handlar problem som rör oss alla på något sätt. Pjäser med sociala och vardagsproblem borde vara litet mer representerade på repertoaren. Det kan vara svårt att hitta pjäser med social tendens, men i många pjäser finns den, och därför blir regissörens uppgift så mycket viktigare att verkligen plocka fram denna tendens där den finns.

Till ny ordförande för Folkets hus-föreningarnas riksorganisation valdes direktör Fritz O. Johansson efter riksdagsman Gustaf Karlsson, som avsagt sig. Den avgående ordföranden hyllades av sin efterträdare, som överlämnade hans portätt, utfört av konstnären Lennart Gram.

Till ledamöter i centralstyrelsen nyvalden K. Svensson, Landskrona, Ragnar Johansson, Norrköping, och Alvar Nilsson, Uddevalla.

Moster Matilda med tåg för halvt biljettpris

Järnvägarna har beslutat förbilliga resorna till den jubilerande hundraårsdagen under vissa perioder från 16 juni till 1 september. Man får åka till Stockholm och tillbaka på enkel biljett i 2 och 3 klass. Familjenedsättning beviljas. Snälltåg-, sittplats- och sovplatsbiljett betalas till fulla pris. De som söker på familjebiljett. behöver dock bara betala halv snälltågsbiljett.

Med undantag för vissa inskränkningar är giltighetstiden för biljetterna från de olika landsdelarna följande:

Härjedalen, Ångermanland och Norrland 16—24 juni, Gästrikland och Hälsingland 24—30 juni, Jämtland och Närke 1—7 juli, Dalarna och Småland 8—14 juli, Västmanland, Södermanland 22—28 juli, Hälsingland, Västergötland och Östergötland 29 juli—4 augusti, Norrbottens län och Bohuslän 5—11 augusti, Värmland och Uppland 12—18 augusti, Västerbottens län och Dalsland 19—25 augusti samt Skåne 26 augusti—1 september.

Annons.

Se om Eder garderob nu innan Ni reser till landet, och lämna det Ni ej behöver till "Salsbadstvätten" för renovering. Ring 19 02 80 om hämtning eller lämna i en av våra affärer.

LEICA • CONTAX • ROLLEIFLEX
AGFA • KODAK • VOIGTLÄNDER • ZEISS-IKON
Begär vår illustrerade katalog
Gehlsen & Pickenpack — Hamburg, Mönckebergstr. 8

Johan Fredrik Martin
SEX STOCKHOLMSBILDER
Med inledning av **Gösta Selling**

Genom sin utsökta kolorit och detaljrika utformning ha Martins Stockholmsbilder från 1700-talet blivit synnerligen eftertraktade av samlare i alla tider, men originalbildens stora sällsynthet har gjort att endast ett fåtal kunnat njuta deras skönhet, charm och kulturella värde.

De ser blad, som här presenteras, föreligger emellertid nu i utomordentlig färgreproduktion och därigenom har det blivit möjligt att till vidare kretsar föra ut dessa konstverk och låta en större allmänhet få kontakt med en konstupplevelse av förnämligaste slag.

Bilden äro i samma storlek som originalen, ca 48×63 cm, tryckta i offsettikn i ett tiotal färger på lumpapper, och vi våga påstå, att det är ett av de förnämsta arbeten, som modern svensk tryckteknik någonsin åstadkommit.

"... De tjusar ögat med sin milda dunlätta atmosfär, och skissens halvskarpa verklighetsfotografi kvarstår i de härfina linjerna som ritar upp stadsbilden klarare och överskådligare än något "riktigt" fotografi ..." *Expressen*

"... Det är verkligen ett av de vackraste stockholmska bildverk man fått på länge ..." *Aftonbladet*

I mapp med 6 planscher 90:—,
I alla bokhandlar.

JAN-FÖRLAG — FRITZES KUNGL. HOVBOKHANDEL

Lyckligt slut på debatt om disk:

BENGT ANDERBERG
är nu herre över disken tack vare Clin
Läs själv hans brev

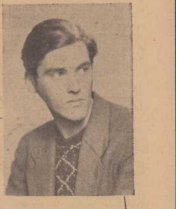

Göteborg den 31 maj 53.

M. H.!

Jag vill tacka Er för den vänliga förståndelsen. Ni sade Er tro att den motivlipa mot disk som jag talade om i radion, berodde på att jag aldrig hade använt Clin. Något ligger det i det. Nu har jag prövat C. till ett tjogotal varierande diskar. Det har inte precis förvandlat jobbet till ett nöje, men jag skall gärna intyga att det enligt min mening utgör fullständigen av nuvarande diskmedel. Det är trevligt att använda, och det är effektivt som tusan. Jag vill bara tala om för Er att jag, tills diskningen helt revolutionerats, kommer att använda Clin dag ut och dag in. Took skall Ni ha, det var förträffligt gjort av Er och jag kommer att hålla sig till Clin hädanefter, som sagt.

Högaktningsfullt,
Bengt Anderberg

Författaren Bengt Anderberg har nyligen i radio uttryckt den ovsky han kände inför diskandet. Men så sände vi en flaska Clin och fick ovanstående tackbrev.

Husmödrar och husfäder, som tycker disken är tristöss!
Ni har tydligen inte haller Clin till hjälp. Men gör nu som Bengt Anderberg! Gör det bästa av situationen! Börja diska med Clin idag — sedan blir det "Clin dag ut och dag in".

CLIN AB • GÄVLE

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.